

دانشگاه شاهد

دانشکده پرستاری و مامایی

معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی گروه آموزشی پرستاری

« طرح درس »

اطلاعات درس
گروه آموزشی ارائه دهنده درس: گروه پرستاری عنوان درس: پرستاری سالمندان ۲- وضعیت روانشناختی، بیماریها و اختلالات روانی کد درس: ۱۲ نوع و تعداد واحد: (نظری: ۲ واحد کارآموزی: ۱ واحد) تعداد جلسات: (نظری ۱۷ کارآموزی ۹) مقطع: کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته: پرستاری سالمندی ورودی ۱۴۰۱ محل برگزاری : دروس پیش نیاز یا همزمان: اپیدمیولوژی در سالمندی، بررسی وضعیت سلامت، دارودرمانی در سالمندان

اطلاعات مسئول درس
مدرس: دکتر مجیده هروی کریموی رتبه علمی: استاد رشته تخصصی: پرستاری بهداشت و مدیریت پرستاری PhD تلفن تماس: ۵۱۲۱۲۱۵۱ پست الکترونیک: heravi@shahed.ac.ir

شرح درس:

سالمندان به دلیل تحمل تغییرات متعدد جسمانی، عملکردی و اجتماعی در معرض ابتلا به انواع اختلالات روانشناختی قرار دارند. بنابراین بخش مهمی از پرستاری جامع صرف شناخت وضعیت روانشناختی و مداخلات مناسب در این زمینه ارائه خدمات جامع پرستاری مستلزم شناخت تمامی ابعاد زیستی، روانی و اجتماعی سالمندان است. سالمندان به ویژه به دلایل متعددی از جمله تضعیف توانایی های جسمانی، تغییرات و شکل و عملکرد بدن، تغییر در نقش و مواجه شدن با بیماری های مختلف جسمی، در معرض ابتلا به اختلالات متعدد روانشناختی قرار دارند. بنابراین بخش مهمی از خدمات جامع نگر پرستاری متوجه شناخت وضعیت روانشناختی سالمندان، اختلالات و بیماری ها روانی افراد سالمند و کمک به گذراندن سالمندی موفق می شود. این واحد درس منجر به کسب دانش و مهارت در زمینه ارائه خدمات پرستاری سالمندی به سالمندان با بیماری ها و ناتوانی های روانی و بهبود تطابق خانواده آنها به منظور کسب استقلال، بازگشت سالمند به روند معمول زندگی و فعالیتهای اجتماعی و ارتقای کیفیت زندگی آنها خواهد شد. نظر به نقش پرستار متخصص سالمندی به عنوان عضو تیم سلامت سالمندی و توانبخشی ضروری است که فراگیران این رشته با مبانی روانپزشکی و روانشناسی آسیب های روانی و روشهای مدیریت آنها آشنا گردند.

هدف کلی درس:

- توانایی بررسی و تشخیص مشکلات و اختلالات روانی شایع در دوران سالمندی.
- توانایی بکارگیری فرآیند پرستاری و راهکارهای مناسب با استفاده از دانش تخصصی در این رشته به منظور دستیابی به برآیندهای مورد انتظار.

اهداف اختصاصی	حیطه آموزش (شناختی، عاطفی و روان حرکتی)
اصول مصاحبه و شرح حال از سالمندان بیان نماید.	حیطه شناختی
نقش فقدانهای شایع در دوران سالمندی در وضعیت بهداشت روان را توضیح دهد.	حیطه شناختی
پرسشنامه ها و ابزارهای شایع بررسی اختلالات روانشناختی در سالمندی را توضیح دهد.	حیطه شناختی

حیطه شناختی	توانبخشی مددجویان سالمند مبتلا به اختلالات روانی و کاربرد الگوهای توانبخشی تیمی در عرصه بیماری های مزمن روانی در سالمندان شرح دهد
حیطه شناختی	آشنایی با افسردگی و فرآیند پرستاری در سالمند مبتلا به افسردگی توضیح دهد
حیطه شناختی	احساس تنهایی و فرآیند پرستاری در سالمند مبتلا به احساس تنهایی شرح دهد.
حیطه شناختی	اعتیاد و فرآیند پرستاری در سالمند مبتلا به اعتیاد شرح دهد
حیطه شناختی	سالمند مهاجم و پرخاشگر و فرآیند پرستاری در سالمند مبتلا به مهاجم و پرخاشگر شرح دهد.
حیطه شناختی	سالمند مهاجم و پرخاشگر و فرآیند پرستاری در سالمند مبتلا به مهاجم و پرخاشگر را توضیح دهد.
حیطه شناختی	اختلال در الگوی درک از خود (اضطراب، استرس، کاهش عزت نفس، احساس ضعف، ناامیدی، اختلال در تصویر ذهنی) و فرآیند پرستاری در سالمند مبتلا به اختلال در الگو درک از خود را توضیح دهد.
حیطه شناختی	در مورد فشار و فرسودگی مددجوی سالمند فرآیند پرستاری در مراقب مددجوی سالمند دچار فشار و فرسودگی بحث کند
حیطه شناختی	دیسترس معنوی (Spiritual distress) و فرآیند پرستاری در سالمند در معرض دیسترس معنوی را تجزیه و تحلیل نماید.
حیطه شناختی	خودکشی و فرآیند پرستاری در سالمند در معرض خودکشی شرح دهد.
حیطه شناختی	آزایمر، دمانس و دلیریم و فرآیند پرستاری در سالمند مبتلا به آلزایمر، دمانس و دلیریم شرح دهد.
حیطه شناختی	فرآیند پرستاری در سالمند در مراحل پایانی عولر شرح دهد.
حیطه شناختی	فرآیند پرستاری در سالمند در معرض سوءرفتار و غفلت توضیح دهد.

حیطه یادگیری شامل:

- ۱- حیطه دانش: شامل آن دسته از اهداف آموزشی است که مستلزم حفظ کردن، یاد آوری، بازشناسی آموخته ها می باشد. آموزش های حیطه شناختی می تواند به پیدایش توانایی ها و مهارت های ذهنی منتهی شود.
- ۲- حیطه عاطفی: (نگرش) : نگرش عبارت است از رفتاری که بیان کننده احساس یا اعتقاد باشد. حیطه عاطفی از علاقه و احساس که در اثر آموختن ایجاد میشود حکایت می کنند
- ۳- حیطه روانی- حرکتی: (مهارت های عملی): حیطه روانی- حرکتی عبارت است از ایجاد و تکمیل یک مهارت عملی خاص (مهارت در فکر و در حرکت) فراگیر باید کار خاصی را با سرعت خاصی در زمان خاصی با ویژگیهای مشخص انجام دهد.

تکالیف فراگیران

۱. مشارکت فعال در بحث های کلاسی
۲. حضور منظم در کلاس
۳. ارائه دو بحث گروهی در کلاس توسط هر گروه از دانشجویان پیرامون موضوعات پیشنهادی مدرس
- در تهیه مطالب بحث گروهی از منابع جدید استفاده شود و در انتهای مطالب منابع ذکر گردد.
- حداقل از یک مقاله در تهیه مباحث استفاده نماید.
- یک هفته قبل از ارائه بحث، مطلب تهیه شده به رؤیت مدرس رسانده شود، در غیر این صورت مبحث ارائه نخواهد شد.
- ارائه مطلب باید به طریق بحث گروهی باشد.
- ارائه کتبی فایل توسط دانشجو الزامی است
۴. عدم استفاده از تلفن همراه در کلاس
۵. دانشجویان می بایست قبل از هر جلسه مطالب مربوط به آن جلسه را مطالعه کرده و در ارتباط با آن به بحث و تبادل نظر مبادرت ورزند.

رویکرد آموزشی: مجازی حضوری ترکیبی

روش های یاددهی - یادگیری از نظر رویکرد آموزشی انتخاب شده:

رویکرد مجازی

کلاس وارونه

یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی

یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)

یادگیری مبتنی بر سناریوی متنی

سایر موارد نام ببرید:

رویکرد حضوری

■ سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و...)

□ ایفای نقش

□ یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)

■ یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)

□ یادگیری مبتنی بر سناریو

■ استفاده از دانشجویان در تدریس (تدریس توسط هم‌تایان)

□ سایر موارد نام ببرید:.....

رویکرد ترکیبی

ترکیبی از روشهای زیر مجموعه رویکردهای آموزشی مجازی و حضوری، به کار می‌رود.

لطفا نام ببرید.....

نحوه ارزشیابی دانشجویان در طول دوره فراگیری

ردیف	شرح فعالیت	تاریخ آزمون / تاریخ انجام تکلیف	نمره
۱	آزمون پایان ترم		۴۰٪
۲	مشارکت در بحث گروهی، آزمون تکوینی و حضور به موقع در کلاس		۲۰٪
۳	ارائه شفاهی و کتبی بحث		۴۰٪
	جمع		۲۰

تقویم درس

جلسات	عنوان مبحث	روش یاددهی - یادگیری	فعالیت های یادگیری/تکالی ف دانشجو	عرصه آموزش / مواد و وسایل آموزشی	روش ارزیابی
۱	توضیحات ابتدایی در مورد واحد و سپس تدریس اصول مصاحبه و شرح حال از سالمند	سخنرانی تعاملی / پرسش و پاسخ بحث گروهی	ارائه دانشجو	کامپیوتر، ویدئو پروژکتور، وایت برد و ماژیک	ارزیابی تشخیصی
۲	نقش فقدانهای شایع در دوران سالمندی در وضعیت بهداشت روان	سخنرانی تعاملی / پرسش و پاسخ بحث گروهی	ارائه دانشجو	کامپیوتر، ویدئو پروژکتور، وایت برد و ماژیک	ارزیابی تکوینی
۳	پرسشنامه ها و ابزارهای شایع بررسی اختلالات روانشناختی در سالمندی	سخنرانی تعاملی / پرسش و پاسخ بحث گروهی	ارائه دانشجو	کامپیوتر، ویدئو پروژکتور، وایت برد و ماژیک	ارزیابی تکوینی
۴	توانبخشی مددجویان سالمند مبتلا به اختلالات روانی و کاربرد الگوهای توانبخشی تیمی در عرصه بیماری های مزمن روانی در سالمندان	سخنرانی تعاملی / پرسش و پاسخ بحث گروهی	ارائه دانشجو	کامپیوتر، ویدئو پروژکتور، وایت برد و ماژیک	ارزیابی تکوینی
۵	آشنایی با افسردگی و فرآیند پرستاری در سالمند مبتلا به افسردگی	سخنرانی تعاملی / پرسش و پاسخ بحث گروهی	ارائه دانشجو	کامپیوتر، ویدئو پروژکتور، وایت برد و ماژیک	ارزیابی تکوینی
۶	آشنایی با احساس تنهایی و فرآیند پرستاری در سالمند مبتلا به احساس تنهایی	سخنرانی تعاملی / پرسش و پاسخ بحث گروهی	ارائه دانشجو	کامپیوتر، ویدئو پروژکتور، وایت برد و ماژیک	ارزیابی تکوینی

ارزیابی تکوینی	کامپیوتر، ویدئو پروژکتور، وایت برد و ماژیک	ارائه دانشجو	سخنرانی تعاملی / پرسش و پاسخ بحث گروهی	اعتیاد و فرآیند پرستاری در سالمند مبتلا به اعتیاد	۷
ارزیابی تکوینی	کامپیوتر، ویدئو پروژکتور، وایت برد و ماژیک	ارائه دانشجو	سخنرانی تعاملی / پرسش و پاسخ بحث گروهی	سالمند مهاجم و پرخاشگر و فرآیند پرستاری در سالمند مبتلا به مهاجم و پرخاشگر	۸
ارزیابی تکوینی	کامپیوتر، ویدئو پروژکتور، وایت برد و ماژیک	ارائه دانشجو	سخنرانی تعاملی / پرسش و پاسخ بحث گروهی	اختلال در الگوی درک از خود) اضطراب، استرس، کاهش عزت نفس، احساس ضعف، ناامیدی، اختلال در تصویر ذهنی) و فرآیند پرستاری در سالمند مبتلا به اختلال در الگوی درک از خود	۹
ارزیابی تکوینی	کامپیوتر، ویدئو پروژکتور، وایت برد و ماژیک	ارائه دانشجو	سخنرانی تعاملی / پرسش و پاسخ بحث گروهی	فشار و فرسودگی مددجوی سالمند و فرآیند پرستاری در مراقب مددجوی سالمند دچار فشار و فرسودگی	۱۰
ارزیابی تکوینی	کامپیوتر، ویدئو پروژکتور، وایت برد و ماژیک	ارائه دانشجو	سخنرانی تعاملی / پرسش و پاسخ بحث گروهی	(Spiritual distress) دیسترس معنوی) و فرآیند پرستاری در سالمند در معرض دیسترس معنوی	۱۱
ارزیابی تکوینی	کامپیوتر، ویدئو پروژکتور، وایت برد و ماژیک	ارائه دانشجو	سخنرانی تعاملی / پرسش و پاسخ بحث گروهی	خودکشی و فرآیند پرستاری در سالمند در معرض خودکشی	۱۲

ارزیابی تکوینی	کامپیوتر، ویدئو پروژکتور، وایت برد و ماژیک	ارائه دانشجو	سخنرانی تعاملی / پرسش و پاسخ بحث گروهی	آلزامی، دمانس و دلیریم و فرآیند پرستاری در سالمند مبتلا به آلزایمر، دمانس و دلیریم	۱۳
ارزیابی تکوینی	کامپیوتر، ویدئو پروژکتور، وایت برد و ماژیک	ارائه دانشجو	سخنرانی تعاملی / پرسش و پاسخ بحث گروهی	آلزامی، دمانس و دلیریم و فرآیند پرستاری در سالمند مبتلا به آلزایمر، دمانس و دلیریم	۱۴
ارزیابی تکوینی	کامپیوتر، ویدئو پروژکتور، وایت برد و ماژیک	ارائه دانشجو	سخنرانی تعاملی / پرسش و پاسخ بحث گروهی	آلزامی، دمانس و دلیریم و فرآیند پرستاری در سالمند مبتلا به آلزایمر، دمانس و دلیریم	۱۵
ارزیابی تکوینی	کامپیوتر، ویدئو پروژکتور، وایت برد و ماژیک	ارائه دانشجو	سخنرانی تعاملی / پرسش و پاسخ بحث گروهی	فرایند پرستاری در سالمند در مراحل پایانی عمر (سالمند در حال احتضار)	۱۶
				فرآیند پرستاری در سالمند در معرض سوءرفتار و غفلت	۱۷

* روش یاددهی - یادگیری میتواند شامل: سخنرانی، بحث در گروههای کوچک، نمایشی، حل مسئله، پرسش و پاسخ، گردش علمی، آزمایشی باشد.

منابع دروس (آخرین ویرایش)

منابع فارسی:

- خدابخشی کولایی. آناهیتا، مشاوره با سالمندان. انتشارات جنگل .
- فروغان. مهشید. غربالگری دمانس. انتشارات ارجمند .
- کتب ، مقالات و سایت های معتبر و به روز مربوط به تخصص پرستاری سالمندی روان

- Eliopoulos, C. Gerontological Nursing. Lippincott Williams & Wilkins.
- Mayer H. Brenna, et al. Better Elder Care. A Nurse's Guide to Caring for Older Adults . New York. Springhouse Co.
- Meridean L. Maast, et al. Nursing Care of Older Adults. Diagnoses, Outcomes & Interventions. Mosby Co.
- Redfern SJ, Ross FM. Nursing older people. Churchill Livingstone.
- Charlette, Eliopoulos. Gerontological Nursing. Lippincott Williams & Wilkins.
- Cutcliffe, John. Ward, Martin. Tomas, Sandra. Sheehan, Antony. Key Debates In Psychiatric Mental Health Nursing. Lippincott .
- Churchill Livingstone Eliopoulos, Charlotte. Gerontological Nursing. . Lippincott Williams & Wilkins,
- Melillo K. D, Houde S C, Geropsychiatric and Mental Health Nursing, Jones & Bartlett Learning.
- Meridean L. Massl; et al. "Nursing care of older adults: Diagnosis, outcomes, & interventions; Mosby Co.
- Rebecca Neno, Barry Aveyard and Hazel Heath. Older People and Mental Health Nursing: A Handbook of Care. ckwel Publishing.
- Reed, Jan. Clarke, Charlotte . Macfarlane, Ann . Nursing Older Adults . McGraw-Hill.
- Wallace, Meredith. Essentials of Gerontological Nursing. Springer Publishing Company

طرح درس مورد قبول است.

محمد رضا حیدری

مدیر گروه پرستاری

۱۴۰۲/۱۲/۲۱

